

Interpellation om försörjningsstödsutvecklingen

I en ansökan till Arbetsmarknadsdepartementet önskar Uppsala kommun bli försökskommun att ta över uppgifter som Arbetsförmedlingen tidigare ansvarat för. Ansökan behandlades på kommunstyrelsens arbetsutskott den 2019-10-15. I ansökan framgår bland annat:

- Trots Uppsalas goda förutsättningar har resultatet för nyanlända som lämnar etableringsprogrammet varit lägre i Uppsala än i andra kommuner och riket i stort. Särskilt utrikesfödda kvinnor i etableringen har haft svårt att komma ut i arbete eller studier efter avslutat statligt etableringsprogram via arbetsförmedlingen. Cirka hälften av hushållen som uppstår ekonomiskt bistånd gör det på grund av arbetslöshet. Under 2018 uppbar 3872 unika hushåll ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet. Dessa hushåll utgjordes av totalt 4526 individer (2504 män och 2022 kvinnor).
- En ytterligare negativ utveckling är att andelen biståndsmottagare av befolkningen ökar i Uppsala i motsats till jämförbara kommuner, storstäder och riket i övrigt. Under 2018 var ca fem procent av uppsalaborna i behov av kommunens stöd för sin försörjning. Uppsala har under flera år på 2010-talet legat i nivå med riket (cirka fyra procent) när det gäller andelen invånare i behov av ekonomiskt bistånd. I jämförelse med liknande kommuner och övriga storstäder har Uppsala haft en betydligt lägre andel invånare med bistånd. Trenden i jämförbara kommuner och övriga storstäder är nedåtgående medan Uppsala från 2016 har en ökande andel av befolkningen i behov av stöd. Kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd är prognostiserat till cirka 400 miljoner kronor 2019 och utvecklingen framåt pekar mot på cirka 455 miljoner kronor i utbetalt bistånd år 2022. Ett ökat ansvar för den lokala arbetsmarknadspolitiken ökar kommunens förutsättningar att bryta denna utveckling.
- Många nyanlända har kommit till Uppsala. Dessa personer är en tillgång för kommunen med tanke på behoven på arbetsmarknaden och den demografiska utvecklingen. Det ställer krav på att Uppsala har ett välutvecklat mottagande som bidrar till en snabb och bra etablering på arbetsmarknaden.
- Uppsala kommun har sedan lång tid samorganiserat arbetsmarknadsinsatser, kommunal vuxenutbildning och ekonomiskt bistånd under samma nämnd; arbetsmarknadsnämnden. Det finns en stark politisk enighet om fördelarna med denna samorganisering då flertalet individer har insatser inom de olika verksamheterna. Samorganiseringen möjliggör effektiva insatser för de personer verksamheten möter.
- Under 2019 etablerar arbetsmarknadsnämnden Utbildnings- och jobbcenter där vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser samlokaliseras för att förstärka det samordnade arbetet kring individen. Etablering sker centralt i Uppsala i stadsdelen Boländerna samt i Gottsunda centrum. Kommunen har en stor vuxenutbildning med cirka 12 000 unika elever per år i de olika skolformerna. Vi har en generös antagning till utbildning och har dessutom klarat mottagande av nyanlända och övriga invandrare utan kö till svenska för invandrare, sfi, tack vare utbildning inom egen regi och hos externa leverantörer. Arbetsmarknadsavdelningen hade i augusti 2019 cirka 1500 personer inskrivna i verksamheten varav cirka 500 hade en arbetsmarknadsanställning. Under 2017-2018 samlades kommunen kring uppdraget att genomföra 700 extratjänster för uppsalabor som var i behov av arbetsmarknadsanställning. Samordningen och samarbetet i kommunen visade att Uppsala kommun är en kraftfull organisation och vi lyckades tillsammans bereda över 700 uppsalabor extratjänst.

Mot bakgrund av ovanstående frågar jag kommunstyrelsens ordförande Erik Pelling (S):

- Varför har resultatet för nyanlända som lämnar etableringsprogrammet varit lägre i Uppsala än i andra kommuner och riket i stort?

- Är det rimligt att resultatet för nyanlända som lämnar etableringsprogrammet är lägre än i andra kommuner och riket i stort i en kommun som Uppsala?
- Varför har andelen biståndsmottagare av befolkningen ökat i Uppsala i motsats till jämförbara kommuner, storstäder och riket i övrigt?
- Varför kommer Uppsala kommun bättre än Arbetsförmedlingen klara av att matcha arbetsföra människor längst ifrån arbetsmarknaden mot självförsörjning med tanke på ovan usla resultat?
- Hur ser prognoserna ut för behov av försörjningsstöd i antal personer och miljoner kronor 2020, 2021 och 2022?

Stefan Hanna

Kommunalråd

Politiskt obereonde